

BEST PRACTICE

Evidence-based information sheets for health professionals

Sağlık Kurumlarında Sağlık Çalışanlarının Ekip Çalışması Eğitimi

Öneriler*

- Kurum yöneticileri, tüm çalışanları ekip çalışması ile ilgili eğitim programlarına katılmaları için cesaretlendirmelidir. **(Kanit Düzeyi A)**
- Eğitici, ekip çalışması eğitimlerini planlarken ve yürütürken başarılı ekiplerin nasıl çalıştığını bilmeli ve bu etmenleri göz önünde bulundurmalıdır. **(Kanit Düzeyi A)**
- Eğitici, eğitim programlarına başlamadan önce katılımcıların eğitim gereksinimlerini ve önceki ekiplerdeki çalışma deneyimlerini tanımlamalıdır. **(Kanit Düzeyi A)**
- Eğitici, katılımcılara pratik ve otantik öğrenme fırsatları sağlamalı, yapıcı geri bildirim vermeye ve yansıtıcı düşünmeye teşvik etmelidir. **(Kanit Düzeyi A)**
- Hastanelerde klinik becerilerin yanı sıra ekip çalışması eğitimlerinde de yüksek gerçeklikli simülasyonlar kullanılmalıdır. **(Kanit Düzeyi A)**
- Ekip yöneticileri, ekip çalışması eğitim programlarına katılan ekip çalışanlarının güvenini ve motivasyonunu sağlamalı ve onlara kurumlarında yeni bilgi ve becerileri uygulama fırsatları yaratacaklarından emin olmalıdır. **(Kanit Düzeyi A)**

*Per una definizione dei "Gradi di raccomandazione" del JBI vedere al seguente indirizzo <https://jbi.global/jbi-approach-to-EBHC>

Bilgi Kaynağı

En iyi kanıtlara dayanan bu bilgiler, aşağıdaki sistematik derlemeden* elde edilmiştir. * Eddy K, Jordan Z, Stephenson M. Health professionals' experience of teamwork education in acute hospital settings: A systematic review of qualitative literature. JBI EBP Database. 2016;14(4):96-137.

Giriş

Sağlık kurumlarında yüksek kaliteli bir bakım hizmeti sunmanın en önemli faktörünün ekip çalışması olduğu bilinmektedir. Bakımın karmaşıklığı ve girişimlerin çok disiplinli olması, sağlık personelinin iş birliği içinde çalışmasını ve birbirleriyle açık bir iletişim içinde olmalarını gerektirmektedir. Sağlık kurumlarında ekip çalışmasına ilişkin çeşitli mezuniyet sonrası eğitim programları bulunmaktadır. Bu programlar formal hizmetiçi eğitim programlarını da içermektedir. TeamSTEPPS® (Team Strategies and Tools to Enhance Performance and Patient Safety) program bunlardan biridir. Bu program, mentorluk ve koçluk yapan ekip üyelerine çalıştaylar düzenleyerek onların değişim ve gelişim için gerekli bilgileri kazanmalarını sağlar.

Ekipler, ekip çalışmasının kültürünü ve uygulamalarını tanımlar, iletişimi geliştirme stratejilerini uygular ve ekip, uygulamalarını nasıl değiştirilebileceğini değerlendirir. Ekip çalışması eğitiminde diğer bir strateji, simülasyon eğitimleridir. Simülasyon eğitimlerinde, yüksek gerçeklikli klinik ortamlarda (insan, hasta, araç) gerçek yaşama ilişkin senaryolar kullanılır. Sağlık çalışanları simülasyon çözümlerine katılarak ekip çalışma sürecinin klinik sonuçlarını, iş birliği, eş güdümlü, liderlik ve iletişim yönünden gözden geçirir. Birçok sağlık kuruluşu, çalışanların eğitimi yoluyla hasta bakımını geliştirmeye önem vermiştir; bunun için de ekip çalışması anahtar bir unsurdur. Bu nedenle, sağlık çalışanlarının ekip çalışması deneyimlerini tanımlayarak ekip çalışması eğitim stratejilerinin geliştirilmesine ve uygulanmasına yardımcı olunmalıdır.

En İyi Kanıtın Amacı

Bu en iyi kanıt bilgisinin amacı, sağlık kuruluşlarında ekip çalışması eğitimlerine katılan sağlık profesyonellerinin edindikleri deneyimlere ilişkin mevcut en iyi kanıtları sunmaktır.

Sağlık kuruluşlarında ekip çalışması eğitimine katılan sağlık çalışanlarının deneyimleri ve bu deneyimleri yansıtıcıları önemlidir. Bu, aynı meslek grubu veya disiplinler arası gruplarda eğitim deneyimlerini içerir.

Ekip çalışması eğitim programları iki ana grupta toplanabilir; ekip içinde informal ekip çalışması eğitimi fırsatları ve formal kurum odaklı programlarda (TeamSTEPPS) olduğu gibi ekip çalışması eğitim programlarıdır.

Derlemeye, ekip çalışması becerilerine odaklanan simülasyon senaryolarının kullanımı gibi özel eğitim stratejilerini içeren çalışmalar dahil edilmiştir.

Araştırmaların Kalitesi

Derleme için dahil edilme kriterlerini 11 çalışma karşılamıştır. Bu çalışmalar iki uzman tarafından incelenmiş, dört çalışma uygun olmadığı için çıkarılmıştır. Yedi çalışmanın (iki tanımlayıcı kalitatif, iki karma yöntem, iki etnografik, bir eylem araştırması) güçlü metodolojiye sahip olduğu, araştırma soruları, yöntem ve analizler ve verilerin tartışılması açısından uygun olduğu bulunmuştur. Tüm çalışmalar ekip çalışması eğitimine katılan sağlık çalışanlarının görüşlerini yansıtıcı sesi olmuştur. Yalnızca iki çalışma kültürel veya teorik olarak araştırmacının konumundan bahsetmiş ve dördü araştırmacının araştırma üzerindeki etkisini belirtmiştir.

Bulgular

Çalışmaya dahil olan katılımcılar, sağlık çalışanları (doktorlar, hemşireler ve yardımcı sağlık personelleri) olup İngiltere, Kanada, İsveç ve Amerika Birleşik Devletleri'nde çalışmaktadır. Tüm ekip çalışması eğitimi programları meslekler arasında (interprofesyonel) ve iletişim, liderlik ve ekip içindeki rollere odaklanmıştır. Beş çalışmada, ekip çalışması eğitimlerinde yüksek gerçeklikli simülasyon ve çözümlenme stratejileri kullanılmıştır.

Yedi çalışmadan 44 bulgu elde edilmiştir. Bu bulgular anlam benzerliği temel alınarak oluşturulan 16 kategori ve aşağıda görülen altı başlık altında birleştirilmiştir.

Meta-sentez 1: Kurum kültürü ve beklentileri, sağlık profesyonellerinin ekip çalışması eğitimlerine katılımı ve deneyimlerini etkilemektedir.

İlk olarak, hastanelerde uygulanan ekip çalışması eğitimlerindeki deneyimleri etkileyen kurumsal etmenler, iki kategorideki yedi bulgu üzerinden birleştirilmiştir. Ekip çalışması eğitimindeki katılımcıların deneyimleri, yöneticilerin eğitime katılanlara verdiği önemden etkilenmiştir. Ekip çalışanlarının deneyimleri, başarılarının sürekli izlenmesinde çalışanların yer değiştirmesi, ağır klinik iş yükü ve ekipteki ekonomik talepler gibi nedenler sınırlılık oluşturmaktadır. Bazı ekiplerde ve kurumlarda yaygın olan suçluluk duyma kültürünün üstesinden gelebilecek bir öğrenme kültürünü teşvik etmek önemlidir.

Meta-sentez 2: Ekip çalışması eğitim programlarının ve katılımcıların deneyimlerinin geliştirilmesi için, başarılı ekiplerin çalışma yöntemlerinin anlaşılması gerekir.

İkinci sentez 14 bulgudan elde edilen dört kategori üzerine temellenmiş, ekiplerin nasıl başarılı çalıştıkları ve ekip çalışması eğitimlerinin çalışanların deneyimleri üzerine etkileri tanımlanmıştır. Başarılı bir ekip çalışmasında ekipteki tüm profesyoneller hasta bakımına katılır. Ekipteki sağlık çalışanlarının güvenli ve yargılayıcı olmayan ortamlarda hastalar için alınan tüm kararlarda, her bir ekip üyesinin bakış açısı değerlendirilmeli ve göz önüne alınmalıdır. Bu davranışlar meslektaşlar arasında arkadaşlıkların, güveninin ve saygının gelişmesini sağlar. Profesyonel otonomi gelişmesi teşvik edilmeli ve hasta bakımı ile ilişkili farklı bakış açılarına saygı gösterilmelidir. Başarılı ekipler yalnızca kurumsal yapıya göre (özel birimler, klinik alanlar, profesyonel gruplar) değil, aynı zamanda kişilerarası ilişkiler ve duygusal güvenliğe ilişkin faktörlere temellenmektedir.

Meta-sentez 3: Ekip çalışması eğitimi deneyimi, sağlık personelinin öğrenmeye başladıkları andan etkilenecektir.

Üçüncü sentez dört bulgudan oluşan iki kategoriye temellenmiştir. Sağlık profesyonelleri ekip çalışması içinde öğrenme için farklı başlangıçlar olduğunu kabul eder; bu da onların ekip çalışması deneyimini etkiler. Ekip çalışması eğitimine katılan her bir sağlık profesyoneli, ekip içinde çalışmaya ilişkin farklı bir öğrenmeye sahip olacaktır. Bu durum ekip çalışması eğitimini nasıl benimsediklerini, nasıl öğreneceklerini ve bilgi ve beceriyi nasıl uygulayacaklarını etkileyecektir. Ekip çalışması eğitimine katılma istekleri, ekip içindeki profesyonel hiyerarşi ve ekip ortamındaki iş birliği deneyimlerinden etkilenmektedir.

Meta-sentez 4: Katılımcılar için eğiticiler tarafından uygulamalı, otantik öğrenme fırsatları sunarak, reflektif, çözümlenmeli ortamlar oluşturularak yürütülen ekip çalışması eğitimi çok değerlidir.

Dördüncü sentez, yedi bulgu ve dört kategoriye dayalı olarak yapılmış, sağlık profesyonelleri için olumlu bir öğrenme ortamı oluşturan ekip çalışması eğitimini etkileyen etmenler ile ilişkilendirilmiştir. Katılımcılar, kendi bilgileri ve becerileri üzerine düşünme ve sorgulama için zaman ve fırsata çok değer verirler; yapıcı tartışmalarla kendilerine rehberlik yapan eğiticileri de

takdir ederler. Gerçekçi senaryolar ve öğrenme ortamları ile öğrenme aktiviteleri ve uygulama becerilerinin geliştirilmesi için fırsatlar oluşturulması gereklidir.

Meta-sentez 5: Belirli iletişim stratejileriyle kullanılan yüksek gerçeklikli simülasyon, sağlık profesyonellerinin ekip çalışması becerilerini uygulaması için güçlü bir öğrenme fırsatı sağlar.

Beşinci sentez beş bulgu ve iki kategoriye dayalı olarak yapılmış, sağlık profesyonelleri için ekip çalışmasının geliştirilmesini kolaylaştırmak için ekip çalışması eğitiminde kullanılan stratejilerle ilişkilendirilmiştir. Katılımcılar, ekip çalışması eğitim programlarında, gerçekçi bir ortamda, yüksek gerçeklikli simülasyon kullanılarak ekip üyelerinin ve ekip uygulamalarına ilişkin rol ve sorumluluklarını öğrenmekten çok memnun olmaktadır. Simülasyon çalışmaları ile ekip çalışması sırasında kullanılan özel iletişim stratejilerinin öğrenilmesi de katılımcılar tarafından çok değerli bulunmuştur.

Meta-sentez 6: Katılımcıların özgüveni artmıştır ve katılımcılar yeni öğrendikleri ekip çalışması becerilerini günlük uygulamalarında uygulama konusunda motive edilir.

Altıncı sentez, dört bulgudan oluşan iki kategoriye dayalı olarak yapılmıştır. Günlük uygulamalardaki ekip çalışması eğitim programlarında öğrenilen yeni bilgi ve becerilerin uygulanmasına ilişkin motivasyon ile ilişkilendirilmiştir. Sağlık profesyonellerinin çoğunun günlük uygulamalarında, öğrendikleri bilgi ve becerileri kullandığı, motivasyonlarının artmış olduğu görülmüştür.

Sonuçlar

Sağlık profesyonellerinin ekip çalışması eğitimi deneyimini etkileyen altı tema belirlenmiştir. Bu temalar, yalnızca ekip çalışması eğitim programının kalitesine odaklanmamış aynı zamanda programın içeriği, ekipteki farklılıklar, öğrenenlerin hazır oluşu, eğitim programlarında kullanılan araçların çeşitliliği, öğrencilerin eğitim sonrası güven ve motivasyon düzeyi ve yeni öğrenmenin uygulamaya aktarılmasını da içermektedir.

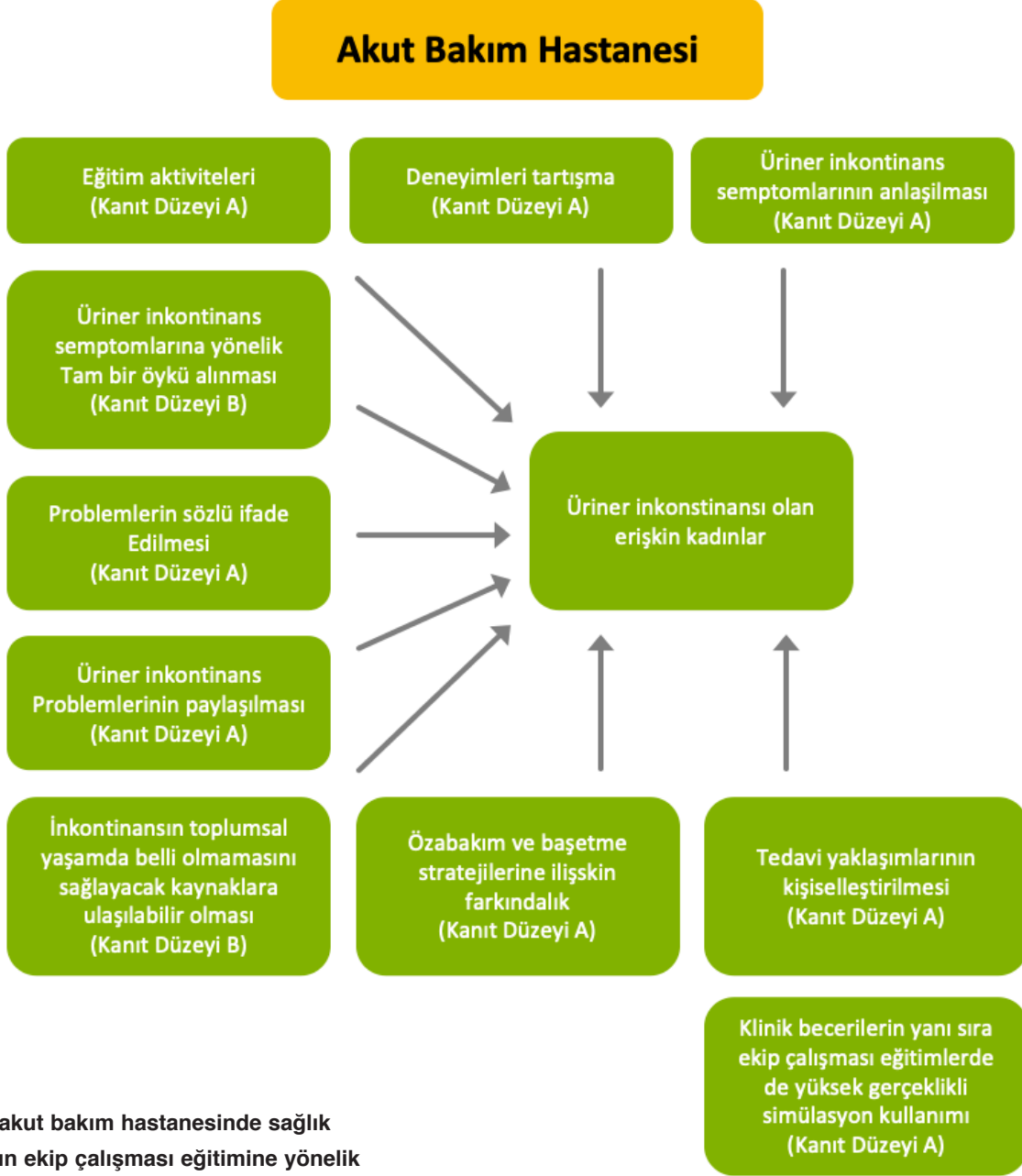
Uygulamaya Aktarma İçin Öneriler

Bu derlemede, hastanelerde ekip çalışması eğitiminin geliştirilmesine ve uygulanmasına rehberlik etmek ve eğitime katılan sağlık profesyonellerinin deneyimlerini iyileştirmek için sunulan öneriler şunlardır:

- Ekibin tüm üyeleri, kurumları ve yönetimleri tarafından olumlu bir öğrenme kültürü ve ekip çalışmasını geliştirmek için ekip çalışması eğitim programlarına katılmaya teşvik edilmelidir.
- Ekip çalışması eğitim programları eğiticileri, başarılı ekiplerin nasıl çalıştığını anlamalı ve eğitimi planlarken veya yürütürken bu etmenleri göz önünde bulundurmalıdır.
- Ekip çalışması eğitim programları eğiticilerinin, eğitim programlarına başlamadan önce katılımcıların öğrenme gereksinimlerini ve ekip çalışması konusundaki önceki deneyimlerini anlamaları gerekir.
- Ekip çalışması eğitim programları eğiticileri, katılımcılara pratik, özgün öğrenme fırsatları sağlamalı, yapıcı çözümlenme ve yansıtıcı düşünmeyi teşvik etmelidir.
- Hastanelerde klinik becerilerin yanı sıra ekip çalışması becerilerinin eğitimi için de yüksek gerçeklikli simülasyonların kullanılması dikkate alınmalıdır. Senaryolar, ekip çalışmasını güçlendirmeyi sağlayan iletişim stratejilerini uygulamaya yönelik gerçekçi bir şekilde oluşturulmalıdır.
- Ekip yöneticileri, ekip çalışması eğitim programlarından sonra katılımcıların ekip çalışması becerilerini motivasyon ve güven açısından değerlendirmeli, katılımcılara kurumlarında günlük uygulamalarda yeni bilgi ve becerilerini uygulama fırsatları sağlamalıdır.

Sağlık Kurumlarında Sağlık Çalışanlarının Ekip Çalışması Eğitimi

Aşağıda erişkin kadınlarda üriner inkontinans konusunda yapılacak girişimlere yönelik ekip çalışması için kanıt düzeylerinin yer aldığı şema örnek olarak sunulmuştur.

Şekil 1: Bir akut bakım hastanesinde sağlık çalışanlarının ekip çalışması eğitimine yönelik

Hemşirelik Eğitimi Derneği tarafından Joanna Briggs Institute rehberinden çevrilmiştir.

Participants	A participant/actor e.g. specific health care professional, a patient group or carer. May include presentation	Action	A suggested action that can be taken as well as a grade of recommendation
Condition/Diagnosis or Presentation	A condition or diagnosis e.g. 'acute wound' or specific condition that has arisen e.g. 'infection'	Context	A specific context or situation e.g. 'emergency ward' or 'remote health clinic'

Kaynaklar

1. Eddy K, Jordan Z, Stephenson M. Health professionals' experience of teamwork education in acute hospital settings: a systematic review of qualitative literature. JBI EBP Database. 2016;14(4):96-137.

Summary Writers

Matthew Stephenson¹

Kylie Eddy¹

Zoe Jordan¹

1 JBI, Faculty of Health and Medical Sciences,
The University of Adelaide, Australia

Summary Translation

Hemşirelik Eğitimi Derneği tarafından çevirilmiştir.
(<http://www.hemed.org.tr>)

Acknowledgments

This Best Practice Information Sheet was developed by JBI. In addition this Best Practice Information Sheet has been reviewed by nominees of International JBI Collaborating Centers.

How to cite this Best Practice Information Sheet:

Matthew Stephenson, Kylie Eddy, Zoe Jordan. [Best Practice Information Sheets] Sağlık Kurumlarında Sağlık Çalışanlarının Ekip Çalışması Eğitimi. JBI EBP Database. 2021;(1):1-4.

This Best Practice Information Sheet was developed by JBI and derived from the findings of a single systematic review published in JBI Evidence Synthesis. Each Best Practice Information Sheet has undergone a two stage peer review by nominated experts in the field.

Note: The information contained in this Best Practice Information Sheet must only be used by people who have the appropriate expertise in the field to which the information relates. While care has been taken to ensure that this Best Practice Information Sheet summarizes available research and expert consensus, any loss, damage, cost or expense or liability suffered or incurred as a result of reliance on this information (whether arising in contract, negligence, or otherwise) is, to the extent permitted by law, excluded.

Copyright © 2020 JBI

© JBI 2020. JBI, Faculty of Health and Medical Sciences, The University of Adelaide SA 5006, AUSTRALIA

Phone: +61 8 8313 4880 Email: jbi@adelaide.edu.au | <https://jbi.global>